

Kajszi fajták fizikai paramétereinek és beltartalmi értékeinek összehasonlítása

Fábián Lőrinc József

Kertészmérnök BSc, nappali

Gyümölcsstermesztési Tanszék

Belső témavezető: Dr. Szalay László egyetemi tanár

Külső témavezető:

Munkám célja négy külföldi kajszi barackfajta gyümölcsének részletes megismerése volt. Ennek megvalósításához 70, 80 és 90%-os érettségben számos mérést végeztem el a rendelkezésre álló gyümölcsmintából. Mindezt két évben is elvégeztem, 2023-ban és 2024-ben. Négy vizsgált fajtám a 'Pinkcot', a 'Hargrand', a 'Harlayne' és a 'Goldrich' volt, melyek gyümölcsét a Soroksári Tangazdaság fajtagyűjteménye biztosította számomra. Vizsgálataim helyszínéül az egyetem laboratóriuma szolgált. Mérési eredményeimet Microsoft Excel programba vezettem és segítségével ábrákat hoztam létre, a gyümölcsfajták tulajdonságainak értékelése és összehasonlítása céljából. Egyes tulajdonságok összehasonlítására oszlopdiagramokat hoztam létre. Ezen kívül több tulajdonságot vizsgáltam cukortartalom függvényében is.

Méréseim alapján kirajzolódott az egyes fajták gyümölcsének legfontosabb jellemzői, erősségeik és gyengeségeik. A vizsgált jellemzők közé a gyümölcsök tömege, savtartalma, cukortartalma, méretparaméterei, alapszíne, húskeménysége, magtömege tartozott. Egyes méréseket a gyümölcs napos és árnyékos oldalán is elvégeztem. A különböző érettségi állapotok adta adatokat szemlélve megfigyelhető volt a termésfejlődés során bekövetkező gyümölcsnövekedés tömeg és méret szempontjából, a cukortartalom emelkedése és az alapszín mélyülése. Ezzel egyidőben alakult a gyümölcsök húsállománya egyre puhábbá és savtartalma egyre alacsonyabbá.

Annak megítélésére, hogy a termesztésben különböző célokra melyik fajta lehetnek perspektivikusak elengedhetetlen az összehasonlítása a lehető legtöbb szempont szerint. Ennek tudatában hoztam létre összehasonlító ábráimat. Ezekből az derült ki, hogy a 'Hargrand' a legsokoldalúbban jól teljesítő fajta a vizsgált négy közül, legnagyobb hibája az alapszínének kevésbé mély mivolta. A 'Pinkcot' fajta kezdeti húskeménysége, mély alapszíne és nagy mérete mind erős érv a termesztése mellett, hibáinak alacsony cukortartalma és

húsának gyors puhulása tekinthető. A 'Goldrich' kifejezetten nagygyümölcsű és jól színesedő fajtának bizonyult, viszont kiemelkedően magas savtartalma felborítja cukor/sav arányának kiegyenlítetttségét. A 'Harlayne' bár méret szerint egyértelmű utolsóként könyvelhető el, cukortartalmának és lassan puhuló húsának köszönhetően szintén alkalmas lehet gazdaságos termesztésre.

Bár a termesztésben a gyümölcsminőségi paramétereken kívül számos egyéb tényező is nagy befolyással hat, remélem hogy munkám segítséget jelent valamilyen formában a hazai kajszibarack termesztésben és kutatásban.